

Sikkerhetsdatablad

iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 28.05.2009

Revidert den: 14.05.2009

1 Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

Informasjon om produktet

Handelsnavn: Epirex Fill Hærder

Artikkelnummer: 1107/1

Bruk av stoffet/ tilberedning epoxidhærder

Produsent/leverandør:

BASF Construction Chemicals

Finland Oy

Box 94

SF-11101 Riihimäki

Tlf 00358 20 387 200

Fax 00358 19 485 449

BASF Construction Chemicals
Norway A/S, Performance Flooring

Postboks 439

N-0513 Oslo

Telefon 22 727 800

Telefax 22 727 801

Avdeling for nærmere informasjon: Avdeling produktsikkerhet

Informasjon i nødstilfeller: Giftinformasjonssentralen, tlf. 22591300.

2 Viktigste faremomenter

Farebetegnelse:

C Etsende

Spesiell fareinformasjon for mennesker og miljø:

Produktet må merkes ifølge beregningsprosedyren fastlagt i " EFs almene direktiv for klassifisering av tilberedninger" - siste gyldige versjon.

R 20/21/22 Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging

R 34 Etsende

R 43 Kan gi allergi ved hudkontakt

R 52/53 Skadelig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

Inneholder epoksyforbindelser. Se informasjon fra produsenten.

Klassifiseringssystem:

Klassifiseringen tilsvarende aktuelle EF-lister, men er supplert med informasjon fra faglitteratur og bedriftsinformasjon.

GHS merking av etiketter

Fare

H314 - Forårsaker alvorlige hudforbrenninger og øyeskader.

Advarsel

H302 - Helseskader ved svelging.

H312 - Helseskader ved hudkontakt.

H332 - Helseskader ved innånding.

H317 - Kan forårsake allergiske hudreaksjoner.

H412 - Skadelig for vannlevende organismer, langtidsvirkning.

Contains epoxy constituents. May produce an allergic reaction.

Prevensjon:

P260 Støv/røyk/gass/sprøytetåke/damp/aerosol skal ikke innåndes.

P261 Unngå innånding av støv/røyk/gass/sprøytetåke/damp/aerosol.

P264 Vask grundig etter bruk.

P270 Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk av dette produktet.

(fortsatt på side 2)

Sikkerhetsdatablad

iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 28.05.2009

Revidert den: 14.05.2009

Handelsnavn: Epirex Fill Hærder

(fortsatt fra side 1)

P271 Må bare brukes ute eller på godt ventilerte steder.

P272 Det bør forbyes å bruke tilsølte arbeidsklær utenfor arbeidsplassen.

P273 Unngå utslipp til miljøet.

P280 Bruk vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.

Reaksjon:

P301+P312 VED SVELGING: Ved illebefinnende, kontakt GIFTINFORMASJONSSENTRAL eller lege.

P301+P330+P331 VED SVELGING: Skyll munnen. IKKE fremkall brekninger.

P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med store mengder vann og såpe.

P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller kontakt med hår): Alle tilsølte klær må fjernes straks. Vask/dusj huden med vann.

P304+P340 VED INNÅNDING: Bring den skadelidende ut i frisk luft og hold i ro i en stilling som letter pusting.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i opptil flere minutter. Fjern evt. kontaktlinser såfremt dette er lett mulig. Fortsett skyllingen.

P310 Kontakt GIFTINFORMASJONSSENTRAL eller lege omgående.

P312 Ved illebefinnende, kontakt GIFTINFORMASJONSSENTRAL eller lege.

P321 Målrettet behandling (se etikett).

P322 Målrettede tiltak (se etikett).

P330 Skyll munnen.

P333+P313 Ved hudirritasjon eller -utslett: Kontakt / tilkall lege.

P363 Vask tilsølte klær før ny bruk.

Oppbevaring:

P405 Oppbevares innelåst.

Avhending:

P501 Innholdet / emballasjen skal avhendes i henhold til de lokale / regionale / nasjonale / internasjonale forskrifter.

3 Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

Kjemisk karakteristikk**Beskrivelse:** Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.**Farlige bestanddeler:**

CAS: 100-51-6 EINECS: 202-859-9	Benzylalkohol Xn; R 20/22 Advarsel: Utropstegn 3.1.O/4, 3.1.I/4	10-25%
CAS: 2855-13-2 EINECS: 220-666-8	3-aminometyl-3,5,5-trimetylcykloheksylamin C, Xn; R 21/22-34-43-52/53 Fare: Etsende virkning 3.2/1B Advarsel: Utropstegn 3.1.O/4, 3.1.D/4, 3.4.S/1 4.1.C/3	2,5-10%
CAS: 25620-58-0 EINECS: 247-134-8	trimethylhexane-1,6-diamine C, Xn; R 22-34-43 Fare: Etsende virkning 3.2/1B Advarsel: Utropstegn 3.1.O/4, 3.4.S/1	2,5-10%
CAS: 25068-38-6 NLP: 500-033-5	Epoksyharpiks (gjennomsnittsmolekylvekt ≤ 700), reaksjonsprodukt av bisfenol A og epiklorhydrin Xi, N; R 36/38-43-51/53 Advarsel: Utropstegn 3.2/2, 3.3/2, 3.4.S/1 Miljø 4.1.C/2	2,5-10%
CAS: 69-72-7 EINECS: 200-712-3	Salicylic acid Xn; R 22 Advarsel: Utropstegn 3.1.O/4	2,5-10%

Ytterligere informasjon: Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

4 Førstehjelpstiltak

Generelle informasjon: Klær som er tilsølt med produktet må fjernes omgående.

(fortsatt på side 3)

Sikkerhetsdatablad

iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 28.05.2009

Revidert den: 14.05.2009

Handelsnavn: Epirex Fill Hærder

(fortsatt fra side 2)

etter innånding: Rikelig frisklufttilførsel, søk legehjelp for sikkerhets skyld.**etter hudkontakt:** Vask straks med vann og såpe og skyll godt etterpå.**etter øyekontakt:** Skyll øynene med åpne øyelokk i flere minutter under rennende vann og søk lege.**etter svelging:** Drikk rikelig med vann og sørg for frisk luft. Tilkall lege omgående.

5 Tiltak ved brannslukning

Egnede slukningsmidler:CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.**Spesiell stor fare utgår fra stoffet, dets forbrenningsprodukter eller oppstående gasser:**

Ved oppheting og i tilfelle av brann dannes det giftige gasser.

Spesielt verneutstyr: Ta på egnet åndedrettsbeskyttelse.

6 Tiltak ved utilsiktet utslipp

Forebyggende tiltak for personer:

Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.

Unngå hudkontakt.

Miljøvernstiltak:

Ansvarlige myndigheter varsles hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk.

La ikke produktet komme ned i kloakk/vassdrag/grunnvann.

Tiltak for rengjøring/oppsamling:

Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).

Bruk nøytraliseringsmiddel.

Bortskaff kontaminert matereriale som avfall i.h.t. punkt 13.

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

7 Håndtering og oppbevaring

Håndtering:**Informasjon om sikker håndtering:**

Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.

Unngå aerosoldannelse.

Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern: Ingen særlige tiltak nødvendig.**Lagring:****Krav til lagerrom og beholdere:** Ingen spesielle krav.**Informasjon om felles lagring:**

Lagres adskilt fra næringsmidler.

Må ikke lagres sammen med syrer.

Ytterligere informasjon om lagervilkår: Hold beholderne tett lukket.**Lagerklasse:****VbF-klasse:** Bortfaller.

8 Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

Ytterligere informasjon om utforming av tekniske anlegg: Ingen ytterligere informasjon, se punkt 7.**Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**

Produktet inneholder ingen relevante mengder av stoffer med arbeidsplassrelevante grenseverdier som må overvåkes.

Ytterligere informasjon:

Basis: Veiledning nr. 361 om administrative normer for forurensning i arbeidsatmostfære av 1. februar 1996, senest endret mai 2007.

Personlig verneutstyr:**Generelle verne- og hygienetiltak:**

Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og førstoffer.

Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.

Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad

iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 28.05.2009

Revidert den: 14.05.2009

Handelsnavn: Epirex Fill Hærder

(fortsatt fra side 3)

Unngå berøring med øyne og hud.

Åndedrettsvern:

Ved kortvarig eller liten eksponering: åndedrettsfilterapparat; ved intensiv eller lengre eksponering: bruk omluft-uavhengig åndedrettsbeskyttelsesapparat.

Anbefalt filterapparat for kort tids bruk: Kombinasjonsfilter A-P2**Håndvern:**

Beskyttelseshansker.

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.

Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

hanskemateriale

Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent.

gjennomtrengingstid for hanskemateriale

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

Øyevern: Tettsittende vernebrille.

9 Fysiske og kjemiske egenskaper

alminnelige opplysninger

Form: seigtflytende
Farge: svart
Lukt: Svak, karakteristisk

Tilstandsending

Smeltepunkt/smelteområde: Ikke bestemt
Kokepunkt/kokeområde: 205°C
Flammepunkt: > 100°C
Damptrykk ved 20°C: 0,15 hPa
Tetthet ved 20°C: 1,0 g/cm³
Løslighet i / blandbarhet med vann: Ikke, hhv. lite blandbar
pH-verdi (500 g/l) ved 20°C: 11-12 (Dispersjon)

10 Stabilitet og reaktivitet

Termisk spalting / vilkår som må unngås: Ingen spalting ved formålsriktig bruk.**Stoffer som må unngås:****Farlige reaksjoner** Sterk exoterm reaksjon med syrer.**Farlige spaltingsprodukter:**

Ved kraftig oppvarming kan frigives farlige stoffer, f.eks.:

Nitrose gasser.

Kullmonoksyd og kulldioksyd

* 11 Opplysninger om helsefare

Akutt toksisitet:**Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:****2855-13-2 3-aminometyl-3,5,5-trimetylcykloheksylamin**

Oral LD50 1030 mg/kg (Rat)

Dermal LD50 1840 mg/kg (kan)

Primær irritasjonsvirkning:**på huden:** Etsende virkning på hud og slimhinner.**på øyet:** Sterk etsende virkning.**Sensibilisering:** Ved hudkontakt er sensibilisering mulig.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad

iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 28.05.2009

Revidert den: 14.05.2009

Handelsnavn: Epirex Fill Hærder

(fortsatt fra side 4)

Ytterligere toksikologiske henvisninger:

På bakgrunn av beregningsmetoden iflg. EF's generelle klassifiserings-retningslinje for tilberedninger i siste gyldige utgave oppviser produktet følgende farer:

Helseskadelig

Etsende

Irriterende

Ved svelgning sterk etsende virkning av munnhulen og svelget, såvel som fare for perforasjon av spiserøret og magen.

Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:

Sensibilisering Kan gi allergi ved hudkontakt

* 12 Miljøopplysninger

Økotoksiske virkninger:**Akvatisk toksisitet:****2855-13-2 3-aminometyl-3,5,5-trimetylcykloheksylamin**

EC10	1120 mg/l (pse)
EC50	37 mg/l (Algae)
	44 mg/l (Daphnie)
EEC C.4-A (DOC)	8 % (bio)
LC50	70 mg/l (bra)
NOEC	1,5 mg/l (Algae)
	3 mg/l (Daphnie)

25620-58-0 trimethylhexane-1,6-diamine

EC50	30 mg/l (Algae)
	174 mg/l/48h (Fish)

25068-38-6 Epoksyharpiks (gjennomsnittsmolekylvekt ≤ 700), reaksjonsprodukt av bisfenol A og epiklorhydrin

EC50	3,6 mg/l (Daphnie)
LC50	1,5 mg/l (Fish)

Bemerkning: skadelig for fisk

Ytterligere økologiske informasjon:**Generelle informasjon:**

Vannfareklasse 2 (D) (Selvklassifisering): farlig for vann

Ikke la stoffet komme ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.

skadelig for vannorganismer

13 Fjerning av kjemikalieavfall

Produkt:

Anbefaling: Må overgis til spesialbehandling, i overensstemmelse med myndighetenes forskrifter.

Europeiske avfallslisten

08 01 11 maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer

Ikke rengjort emballasje

Anbefaling: Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.

N

(fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad

iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 28.05.2009

Revidert den: 14.05.2009

Handelsnavn: *Epirex Fill Hærder*

(fortsatt fra side 5)

14 Opplysninger om transport

Landtransport ADR/RID (grenseoverskridende):

ADR/RID-GGVS/E-klasse: 8 (C7)

Kemler-tall: 80

UN-nummer: 2735

Emballasjegruppe: III

Betegnelse på godset: 2735 AMINER, FLYTENDE, ETSENDE, N.O.S. (ISOFORONDIAMIN, TRIMETYLHEKSAMETYLENDIAMINER)

Begrenset mengde (LQ) LQ7

Transportkategori 3

Tunnel restriksjonskode E

Skipstransport på hav IMDG:

IMDG-klasse: 8

UN-nummer: 2735

Label 8

Emballasjegruppe: III

EMS-nummer: F-A,S-B

Marine pollutant: Nei

Korrekt teknisk navn: AMINES, LIQUID, CORROSIVE, N.O.S. (ISOPHORONEDIAMINE, TRIMETHYLHEXAMETHYLENEDIAMINES)

UN "Model Regulation": UN2735, AMINER, FLYTENDE, ETSENDE, N.O.S., 8, III

15 Opplysninger om lover og forskrifter

Merking i.h.t. EØS-direktiver: Produktet er iflg. EF-retningslinjer/GefStoffV klassifisert og merket.

Kjenningsbokstav og farebetegnelse for produktet:

C Etsende

Farebestemmende komponenter ved etikettering:

Benzylalkohol

3-aminometyl-3,5,5-trimetylcykloheksylamin

Epoksyharpiks (gjennomsnittsmolekylvekt ≤ 700), reaksjonsprodukt av bisfenol A og epiklorhydrin trimethylhexane-1,6-diamine

R-setninger:

20/21/22 Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging

34 Etsende

43 Kan gi allergi ved hudkontakt

52/53 Skadelig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

S-setninger:

23 Unngå innånding av gass/røyk/damp/sprøytetåke (Den eller de aktuelle betgnelser angis av produsent, importør eller omsetter)

26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege

28 Ved berøring med huden: vask omgående med rikelig med vann og såpe

36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm

45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig

(fortsatt på side 7)

Sikkerhetsdatablad iflg. 91/155/EF

Trykkdato: 28.05.2009

Revidert den: 14.05.2009

Handelsnavn: Epirex Fill Hærder

(fortsatt fra side 6)

51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder

57 Oppbevares/håndteres slik at forurensning i miljøet unngås. (Sørg for forsvarlig emballering for å forebygge miljøforurensning)

61 Unngå utslipp til miljøet. Se produkt datablad for ytterligere informasjon

Særlig markering av bestemte tilberedninger:

Inneholder epoksyforbindelser. Se informasjon fra produsenten.

Nasjonale forskrifter:**Informasjoner om arbeidsinnskrenkning:** Se beskjeftigelsesinnskrenkningene for ungdommer.**Vannfareklasse:** WGK 2 (Selv klassifisering): farlig for vann

16 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Opplysningene er basert på vår kunnskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produkt egenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

Endringer er markert med * ut for avsnitt.

Relevante R-satser

20/22 Farlig ved innånding og svelging

21/22 Farlig ved hudkontakt og svelging

22 Farlig ved svelging

34 Etsende

36/38 Irriterer øynene og huden

43 Kan gi allergi ved hudkontakt

51/53 Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

52/53 Skadelig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

Avdeling som utsteder datablad: BASF Construction Chemicals Denmark A/S, DK-6230 Rødekro.**Kontaktperson:** Svend Aage Mikkelsen, BASF CC Denmark A/S. +45 74661511. svend-aage.mikkelsen@basf.com**Forkortelser og akronymer:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

VbF: Verordnung über brennbare Flüssigkeiten, Österreich (Ordinance on the storage of combustible liquids, Austria)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent